

Regionale Klachtencommissie Wvggz Friesland BESLISSING en ADVIES

Klaagschriftnummer: KC 2022-07

Inzake

Klager, verblijvende in kliniek van GGZ Friesland, hierna te noemen klager;
tegen

psychiater ambulante (verweerder A); psychiater kliniek (verweerder B); psychiater kliniek (verweerder C); spv (verweerder D); verpleegkundigen kliniek (verweerders E en F);
allen werkzaam voor GGZ Friesland, hierna te noemen verweerders.

A. De klachten

Door klager is een achttal klachtbrieven ingediend bij de klachtencommissie (hierna: de commissie), waarbij -samengevat- de volgende klachten naar voren zijn gebracht:

1. klager verzet zich tegen zijn verplichte opname, de beperking van zijn bewegingsvrijheid en de beslissing om hem tegen zijn wil medicatie toe te dienen;
2. klager wordt door medewerkers van de GGZ, waaronder verweerder ..., slecht behandeld. Ook worden onwaarheden over hem gesproken;
3. afspraken die met klager zijn gemaakt over de beschikbaarheid van medicatie en het genieten van vrijheden zijn niet (voldoende) nagekomen.

De commissie realiseert zich dat de klachten van klager met het vorenstaande summier zijn samengevat. De commissie overweegt hierbij dat het voor de duidelijkheid en daarmee de leesbaarheid van de beslissing beter is uit te gaan van de aldus samengevatte klachten en is van mening dat klager daarmee niet tekort wordt gedaan.

De klacht onder A1 valt onder de werking van de klachtregeling zoals opgenomen in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz).

De klachten onder A2 en A3 vallen onder de werking van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Waar het gaat om de klacht onder A1 neemt de commissie een beslissing; waar het gaat om de klachten onder A2 en A3 heeft GGZ Friesland in haar klachtenregeling bepaald dat de klachtencommissie over deze klachten advies uitbrengt aan het bestuur. Om praktische redenen zijn de klachten van klager in één bijeenkomst behandeld en zullen zij ook in één beslissing/advies worden besproken en afgewikkeld.

B. De gevolgde procedure

1. De klachten zijn schriftelijk ingediend in de periode van 7 februari 2022 tot 12 april 2022.
2. Van elk van de verweerders A, B en E is een verweerschrift ontvangen.
3. Klager heeft de commissie toestemming gegeven kennis te nemen van zijn dossier.
4. De commissie heeft de klachten behandeld ter zitting van de commissie op 3 mei 2022. Klager was in persoon aanwezig, ook de zes verweerders zijn in persoon verschenen.
5. Klager heeft zijn klachten, voor zover die gericht waren tegen verweerder F, tijdens de zitting mondeling ingetrokken.

C. De standpunten van partijen

1. Klager stelt dat hij ten onrechte is afgeschilderd als een slecht persoon en ook dat ten onrechte is aangegeven dat hij gevaarlijk zou zijn wordt ten eerste door klager betwist. Klager is van mening dat hij op een oneerlijke manier in de kliniek terecht is gekomen. Hij is opgenomen op basis van onjuistheden.

2. Klager betwist dat hij medicatie nodig heeft. Waar dat wel zo zou zijn, is hij ook bereid die medicatie te nemen. Hij weet welk ziektebeeld hij heeft en welke medicatie daar bij hoort. Klager voelt zich niet serieus genomen, waar het zijn visie op het gebruik van medicatie betreft.
3. Klager noemt een aantal voorbeelden, waaruit in zijn visie blijkt dat hij slecht is behandeld en dat onwaarheden over hem worden gesproken. Hij voelt zich als een stuk vuil behandeld. Ook wordt klager ten onrechte beschuldigd van bijvoorbeeld het roken op zijn slaapkamer. Verder stelt klager dat medewerkers van de GGZ ten onrechte niet op de hoogte zijn van de eigen huisregels.
4. Klager benoemt verder dat afspraken over toedienen van medicatie niet altijd worden nagekomen en dat hetzelfde geldt voor toegezegde vrijheden. Klager vindt dat de medewerkers van de GGZ zich aan de afspraken dienen te houden. Als gezegd is dat hij iedere dag vrijheden mag genieten, dan heeft hij daar ook recht op en dient de GGZ zich daaraan te houden.
5. Verweerders beschrijven de contacten tussen de GGZ en klager zoals die in het verleden gedurende langere tijd aan de orde zijn geweest. Klager is langdurig bekend met schizofrenie van het paranoïde type. In het verleden is het langere tijd goed gegaan met klager en zijn contacten met en behandeling door de GGZ. Wel heeft steeds het risico op de loer gelegen dat klager niet al te goed in de samenwerking was en het risico bleef bestaan dat hij zich aan de behandeling zou onttrekken. Die verwachting is – zeker vanaf medio 2021 – ook bewaarheid. In de tweede helft van 2021 ging het niet goed met klager en hij onttrok zich aan de afspraken. Om die reden is eind 2021 het verzoek ingediend bij de rechtbank tot het verlenen van een zorgmachtiging. Bij beschikking van 23 december 2021 heeft de rechtbank de gevraagde zorgmachtiging verleend. Op basis van die zorgmachtiging zijn vervolgens beslissingen uitgereikt met betrekking tot onder andere de opnemingsplaats, het beperken van de bewegingsvrijheid en het toedienen van vocht, voeding en medicatie.
6. Verweerders bestrijden dat zij klager slecht hebben behandeld. Zij stellen integendeel dat de contacten met klager meestal goed zijn geweest. Verweerders betwisten dat zij onwaarheden over klager hebben geuit.
7. Waar het gaat om de tussen partijen bestaande afspraken stellen verweerders dat die afspraken in de regel correct worden nagekomen. Inderdaad is sprake geweest van een incident met het niet beschikbaar zijn van medicatie in de ochtend. Klager heeft zich hier erg boos om gemaakt en heeft zich ook bedreigend geuit en wel in zodanige mate dat het niet meer veilig was om hem in de algemene ruimte te laten verblijven. Vervolgens is hij met een groep verpleegkundigen naar de ICU begeleid. Hier is echter sprake geweest van een incident en niet van een doorlopende situatie. Ook waar het gaat om de vrijheden geldt dat klager zijn vrijheden mag genieten conform de afspraak. Echter, het genieten van vrijheden moet worden geëvalueerd en in verband daarmee zijn ook afspraken nodig om de voortgang in de vrijheden te bespreken. Het gevolg daarvan is dat soms het genieten van een vrijheid niet mogelijk is omdat eerst een vervolgesprek noodzakelijk is. Klaarblijkelijk doelt klager op een dergelijke situatie. Ook hier geldt dat het genieten van vrijheden niet ter discussie staat, maar dat partijen hierover wel in gesprek moeten blijven.

D. Overwegingen van de commissie

Wvggz

1. In de Wvggz geldt verplichte zorg als uiterst middel, indien er geen mogelijkheden voor vrijwillige zorg meer zijn. De wensen en voorkeuren van de betrokkene ten aanzien van de verplichte zorg worden gehonoreerd, tenzij (a) betrokkene niet tot redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is, of (b) acuut levensgevaar voor betrokkene dreigt dan wel er in de wet genoemde aanzienlijke risico's voor andere personen of goederen bestaan.
2. Op grond van artikel 8:9, lid 1 Wvggz neemt de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtiging een beslissing over het verlenen van verplichte zorg. De beslissing

wordt op schrift gesteld en van een motivering voorzien, waarna de geneesheer-directeur een afschrift van de beslissing verstrekt aan de betrokkene. De zorgverantwoordelijke legt in het dossier vast of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is en/of acuut levensgevaar dreigt voor betrokkene en/of aanzienlijke risico's voor andere personen of goederen bestaan.

3. De commissie heeft vastgesteld dat verweerders zich hebben gehouden aan de hiervoor benoemde formele wettelijke vereisten. De commissie tekent daarbij aan dat door klager ook niet is gesteld dat dergelijke gebreken aan de orde zouden zijn.
4. De commissie stelt vast dat klager slechts in beperkte zin inhoudelijke argumenten naar voren heeft gebracht tegen de beslissingen verplichte zorg die aan hem zijn uitgereikt. Klager heeft de commissie niet kunnen overtuigen dat de beslissingen die hier aan de orde zijn ten onrechte zijn genomen. De commissie heeft hierbij tevens in acht genomen het gegeven dat de rechtbank in de beschikking van 23 december 2021 uitvoerig heeft omschreven welke medische problematiek aan de orde is en tot welk ernstig nadeel de geconstateerde stoornis kan leiden. Ook verweerders hebben duidelijke aangegeven dat en waarom het noodzakelijk was om de desbetreffende beslissingen te nemen en uit te voeren.
5. De commissie heeft geconstateerd dat de situatie van klager in de periode tussen het moment waarop de bestreden beslissingen zijn genomen (5 januari 2022) en het moment van de hoorzitting weliswaar is verbeterd maar echter nog niet in die zin dat het verantwoord is dat klager naar huis zou kunnen en evenmin dat het verantwoord zou zijn om de toediening van medicatie stop te zetten. Uit hetgeen verweerders tijdens de hoorzitting hebben verklaard, leidt de commissie af dat zij toewerken naar een situatie waarin klager weer thuis kan verblijven in een situatie van ambulante begeleiding. Waar die mogelijkheid in de toekomst realistisch wordt, mag klager verwachten dat die situatie weer aan de orde zal kunnen zijn. Nu de klacht primair betrekking heeft op de situatie van klager vanaf begin januari 2022 en (ook) de situatie van klager in de periode daarna de genoemde verplichte maatregelen noodzakelijk maakte, zal de commissie deze klachten ongegrond verklaren.

Wkkgz

6. De commissie heeft geconstateerd dat klager vooral heeft gereageerd op een aantal incidenten die zich in de instelling waar hij opgenomen is geweest hebben voorgedaan. De commissie heeft het dossier van klager bestudeerd en op basis daarvan vastgesteld dat het hier inderdaad om incidenten gaat en niet om structurele problemen in de relatie tussen klager en medewerkers van de GGZ.
7. De commissie heeft niet kunnen constateren dat klager als regel slecht wordt behandeld en dat onwaarheden over hem worden gesproken. De commissie heeft juist de indruk dat medewerkers van de GGZ veel energie steken in het tot stand brengen van een goede relatie met klager. Daarbij wordt klager ook de ruimte gegeven om -vanzelfsprekend binnen de grenzen van bijvoorbeeld de huisregels- zelf beslissingen te nemen en te bepalen hoe hij zijn dagen doorbrengt. Uit de rapportages blijkt dat dit beleid als regel goed blijkt te werken omdat regelmatig benoemd wordt dat het contact met klager goed is. Zoals aangegeven, is van een negatieve behandeling geen sprake en nu klager ook slechts in beperkte zin incidenten heeft aangekaart, kan de commissie niet tot de conclusie komen dat deze klacht gegrond moet worden verklaard.
8. Waar het om de derde klacht gaat, heeft de commissie de indruk gekregen dat met name een incident op 5 april 2022 voor klager beslissend geweest is om deze klacht in te dienen. Het probleem dat zich deze dag voordeed, was dat de medicatie voor die dag niet was geleverd door de apotheek. Klager werd hier boos om en stelde dat de verpleegkundige zijn medicatie had gestolen. Klager kwam daarbij intimiderend, explosief en dreigend over. De uitleg van de verpleegkundige, namelijk dat de medicatie niet was geleverd door de apotheek, leek alleen maar te leiden tot verdere escalatie, om

welke reden ingrijpen nodig was: klager is naar de ICU overgebracht, waarbij de deur voor enkele minuten gesloten is geweest.

9. De commissie stelt allereerst dat op basis van dit incident niet kan worden gesteld dat verweerders zich niet houden aan het eigen medicatiebeleid. Er is hier eenvoudigweg sprake geweest van een menselijke fout, waarvan de commissie zich overigens realiseert dat die voor klager erg vervelend heeft uitgepakt. Naar het oordeel van de commissie rechtvaardigt dit gegeven echter niet de handelwijze van klager, door erg boos te worden en zich intimiderend en dreigend op te stellen. Samenvattend stelt de commissie dat op dit punt geen fouten zijn gemaakt door medewerkers van GGZ Friesland, zodat ook met betrekking tot deze klacht zal worden geadviseerd tot ongegrondverklaring.
10. Tot slot heeft klager aangegeven dat ook het beleid met betrekking tot vrijheden niet (voldoende) wordt nagekomen. Ook met betrekking tot deze klacht oordeelt de commissie dat klager zijn klacht klaarblijkelijk heeft gebaseerd op één incident. De commissie heeft geconstateerd dat klager in de dagelijkse praktijk zijn vrijheden heeft genoten en dat de ter zake daarvan gemaakte afspraken worden nagekomen. De commissie volgt de stelling van verweerders dat afspraken over vrijheden zo nu en dan geëvalueerd moeten worden en dat het gevolg daarvan kan zijn dat het er op lijkt dat een bepaalde vrijheid op enig moment ten onrechte niet zou zijn toegestaan. De commissie constateert dat de medewerkers van GGZ Friesland zich wel degelijk hebben gehouden aan de afspraken over de vrijheden. Los daarvan houdt de situatie waarin klager zich bevindt vanuit zijn aard in dat anderen voor hem bepalen wanneer hij vrijheden kan genieten. De commissie kan zich op zichzelf voorstellen dat klager daar moeite mee heeft, maar dit is – zoals aangegeven – nu eenmaal inherent aan de situatie. De commissie heeft kunnen vaststellen dat klager voor wat betreft het genieten van vrijheden niet tekort is gekomen.
11. Uit het vorenstaande volgt:

met betrekking tot de Wvvgz

Beslissing¹ : De commissie verklaart de klacht onder A1 ongegrond.

met betrekking tot de Wkkgz

Advies : De commissie adviseert de Raad van Bestuur om de klachten onder A2 en A3 ongegrond te verklaren.

Gegeven op 16 mei 2022 te Franeker door de heer mr. J.J. Achterveld als voorzitter, de heer drs. H.P. Wisman en de heer drs. W. Groen als leden, bijgestaan door mevrouw T.E. Miedema-de Haan als ambtelijk secretaris die deze beslissing en dit advies heeft verzonden op 16 mei 2022.

mr. J.J. Achterveld,
voorzitter.

¹ Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kunnen partijen binnen zes weken in beroep gaan tegen de beslissing van de klachtencommissie door indiening van een gemotiveerd verzoekschrift bij de rechtbank.